

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmiválódsi, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre . . . . . 5 frt
Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

K. WERESS SÁNDOR.

Szerkesztői szállás és kiadóhivatal, Hiduteza 32.

H I R D E T É S I D I J:

Ar.szabály szerint.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kapuzárás előtt.

A tikkasztó hőségben ülésező honatyák bizonyára irigy gondolatokat táplálnak magukban nagyreményű fiaik iránt, kik a Múzsák szentelt csarnokait rövid néhány nap múlva elhagyják, hogy a tiz havi fáradoalmukat kipihenhessék.

Kapuzárás előtt vagyunk! A tantermek ajtai bezárulnak ifjaink mögött, kiknek egy része arra a pontra jutott, hogy pályát válasszon.

Korántsem szabad hinnünk, hogy ez ifjainknak valami közönséges, könnyű gondot adna. Attól függ, vajjon van-e bennük komoly törekvés, avagy kongó üres lények, ugynevezett gigerlik.

Mert bizony nagyon kell tapasztalunk, hogy ifjaink jó főmán csak is e két elnevezés szerint osztályozhatók.

Ezer meg ezer családban merül fel a kérdés: mi legyen a fiuból? Vagyoni viszony, pártfogás, családi tradíciók mind figyelembe vétetnek, de sokszor a már-már helyes irányu megállapodást az előítéletes ferde nézet teszi tönkre, s egy csapással úti agyon, minek azután rendszerint a jobb sorsra érdemes fiatal ember lesz áldozatává.

Szerencsétlen pályaválasztás által tömérdek szép remény foszlott széjjel: s hány fiatal ember jövője lett már az által semmivé!

A csak kevéssé is vagyonos polgári osztály többnyire pápot és kisebb tisztviselőt óhajt látni fiaiban. Ezeknél ez a

főtörekvés. Pedig mennyivel előnyösebb volna iparunk fejlődésére nézve, ha a vagyonos b iparos osztály gyermekeiből az oly annyira kívánatos intelligens iparos nemzedék állhatna elő.

A papi pályára irányuló törekvést, bármely vallásfelekezethél is értjük. Ott, aki tanulmányait befejezte, biztos, habár sokszor nem éppen fényes anyagi jólétet szerez magának.

De midőn a tisztviselői, főleg a kisebb hivatalnoki pálya felé özőnlük az iparos sarjadék, annak már kevésbé látjuk be helyességét. A cifra nyomoruság sehol sem jelentkezik meztelenebbül, mint éppen a kisebb javadalmasú tisztviselői osztálynál.

A most folyó parlamenti viták nem egy oldalról világítják meg a kis tisztviselő anyagi helyzetét; s talán e vitáknak lesz annyi hatásuk, hogy legalább is néhány száz fiatal embert, ha nem is éppen mindjárt, de a közelebbi években, elriaszt e pálya göröngyös, tövises útjáról, melynek tekervényes labirintjából nincs kivezető Ariadne-fonalunk, nincs még szolgálati pragmatikánk sem. A pályaválasztó ifjuság, előnyére, ezt is csak most tudja meg a folyó vitákból.

A középosztály gyermekeit ügyvédek, orvosokká, bírósági s megyei tisztviselőkké neveli, s csak kivételesen tér el itt-ott a családi tradícióktól.

Mint rendkívüli eset tűnik fel, ha a középosztály gyermeke a kereskedői

pályára lép. Pedig nagyon óhajtandó volna, ha a vagyonos középosztály tömegesebben keresné fel a kereskedői pályát, és pedig főképpen azért, mert kereskedemünkkel teljesen magyarrágyúrná át, milyenek mai napság a legjobb akarat mellett sem mondhatjuk, legfőlebb csak az esetben, ha önmagunknak hizelegni akarunk.

Pedig számtalan példa tanusítja, hogy a középosztálynak kereskedői pályára lépett sarjadékai, éppen ezen osztályhoz tartozásuknál fogva, a kereskedő-világban kiváló szerepet visznek, s oly tekintélynek örvendenek, minőnek esetleges tradícionális életpályákon soha sem örvendettek volna.

Ugy gondoljuk, hogy néhány évtizednek le kell még zajlani, míg oda jutunk, hogy az egyes pályák iránt való előítélet még csirájában is kivész. Míg a középosztály gyermeke a gyógyszerészen is csak finomabb kiadásu kalmárt lát addig e téren nem fogunk vezéreszerepet játszani, s addig nem is lesz testestől-lelkestől magyar jellegűnek nevezhető hazai kereskedelmünk.

Hanem van egy pálya, melyet a polgári osztály gyermekének éppen úgy, mint a közép osztály fiainak hazafias kötelessége volna lehetőleg okkupálni.

Értjük a katonai pályát, illetve a császári és kir hadsereg magyar ezredeinél, valamint a magy. kir honvédségnél lévő tiszt állásokat.

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA.

A milliósos.

— Kettős história —

(12) Zechokkétől — fordítja b—y.

A milliósos.

Egy ilyen embert okvetlen meg kell tartani az államnak, főleg mikor Morn nagy vagyont nyert bankspekulációjával. Milliokról beszélnek. Kár lenne, ha ekkora összeg nem az országba folyna be, különben külföldön prédálódik el.

„Hm!“ így szól a fejedelem, csodálkozom, mit dicséritek mindnyájan olyan hirtelen a Morn érdemeit. Nekem már a pénzügyminiszter beszélt róla egész rajongással.

E szó szíven találta a tanácsost, mert a pénzügyminiszternek is vala egy leánya és vala szüksége pénzre.

„Rabe pénzügyminiszter, folytatá a fejedelem, ugyancsak állítja, hogy Morn, mikor a hódított tartományban a választmány titkára volt, kivétel nélkül mindent ő dolgozott, s a többiek zsebrakták a dicsőséget és jutalmat.“

A tanácsos hidegen mosolygott, mialatt a borzongástól és haragtól csaknem rosszul lett, s szívében a fiánczminiszternek engesztelhetlen halálos ellenségévé esküdött.

Mornot a fiánczminiszter már meg is hívta, barátságos beszélgetésre. Megjelent.

„Barátom! szólítá meg a miniszter, örvendek, hogy végre legbensőbb óhajom teljesül. Sokáig dolgoztak ön ellen. Bámulattal kellé értesülnöm, hogy önt az utóbbi választáson keresztül ugordták. Siettem ő felségéhez, felfejtettem neki az ön sokoldalú érdemeit, egészen sans gène megmondtam, hogy ön megérdemelte volna a kamaranői állást, melyet Bitterblatt csipett meg, és győztem az ármányon. Az én ajánlásomon meggyugodott ő fensége, hogy az én munkaprovincziámba tegye.“

Titkos pénzügyi tanácsos úr, tisztelettel felkérem — mondá — im a diplomát állítsa ki a kinevezésére.“

Morn anélkül, hogy felnyitotta volna, a diplomát szónélkül tette le az asztalra, megköszönte a miniszternek jószágos figyelmét és a gyűlöletnek egy keserű vonása játszott ajakán. A kinevezést koreken visszautasította.

Alig érkezett haza, már a Bitterblatt úr kocsija állt kapuja előtt. „Meg kellett önt látogatnom kedves barátom! — Szólt és megölelte Kázmért. — Ugy tetszik, mintha száz esztendő óta nem láttam volna. Nekünk nem szabad egymásról elfelejtkeznünk.“

Csupán az én halálos bosszantásomra akadályozta Rabe miniszter az ön kinevezését a kamaránál, hogy a pénzügyi tárczához behoza. Ezt én neki sohasem bocsátom meg. Apropó! leányom holnap barátjai és barátnői számára

bált rendez. Nagyon megkért, hogy önt személyesen hívjam meg, el ne felejtsem, semmiesetre se hiányozzék. „Romélem nem ad kosarat.“

Tehát mégis megcsipte. Kázmér a tanácsos gyöngéd szivélyességét hideg udvariassággal ismételte, és tétova bizonytalansággal bocsátotta el, hogy mégis ne fossza meg minden reményétől. A Kázmér embergyűlölete az emberek e magaviseletével még fokozódott.

Mindenkit megutált, s mélyen magába szállt e sokoldalú elfajultság miatt. A mézes-mázosság bosszantóan ingerlő, valamint az akkori elő nem léptetése, s most minél inkább emelik fel, annál mélyebben érzi az alacsony-ságot.

Oh a nyomorultak! szóla Dunkánhoz: azt hiszik, olyan szánandó és hitvány vagyok, mint ők? Az én hat évi hűségem és öi feláldozásom nem ért semmit; most már a gazdaságnak árnyéka is megváltoztat minden nézetet. Most lehetnék akármilyen buta, s akármilyen hitvány ember: azért a millió miatt a legérdemesebb, legméltóságosabb, legszemesebb, legnemesebb ember volnék. Engem bosszant a komédia Dunkán.

„Engem pedig mulattat. A főbb dolog még hátra van! — A szép Romanus lányt meg kell hódítani!“ — Szóla Dunkán. —

Intelligens fiatal embereink sehol, egyetlen pályán sem érik el azt, a mit a katonai pályán.

A husz-huszonkét éves fiatal embernek már oly anyagi ellátása van, aminőt hasonló korban kevés pályán, és csak kivételesen érhetni el, s mai időben a katonai pálya is épen úgy kenyérkereseti pálya, mint bármely más.

Ez előnyös anyagi körülményen felül különben hazafias kötelességünk is volna okkupálni a tiszt helyeket.

Ne véljük azt, hogy ottan talán megszűnnénk magyarok lenni. A hazánkfiaiból szervezett magyar ezredek most is, mint azelőtt, mindenkor megtartották magyar jellegüket. A magyar szellem kiválólag meg van minden magyar ezredben; s a magyarság nem akadály abban, hogy ott előre ne haldjanak fiaink. Ha kötelességeinket hiven teljesítjük, előrehaladásunk biztosítva van.

Egész lelkesedéssel ajánljuk ifjainknak katonai pályát, s ismétéljük, hogy ott is tért foglalni hazafias kötelességük, főleg, ha tudják azt, hogy legmagyarabb ezredek tisztjei is csak alig harmad részben született magyarok.

Magyar ezredek soha kétségbe nem vont magyar szellemét fokozni az intelligens magyar ifjuság van hivatva az által, ha tömegesebben választja a katonai pályát, s ha a tiszt bojtira, mint egy-éves önkéntes, nemcsak műkedvelésből törekszik, hanem ha a katonai pályát kenyérkereseti pályának is tekinti.

Medor.

A dalkör gyűlése.

A "Tordai Dalkör" évi rendes közgyűlését 1891. június 14-én tartotta meg — Torda város közgyűlési termében — melyen egy a pártoló, mint a működő tagok szép számmal jelentek meg.

Nagy Olivér alelnök sajnálattal adott kifejezést annak, hogy az egyet köztisztelt és szeretetben levő elnöke Sándor János vármegyei alispán úr betegsége miatt az ülésben nem jelenhetett meg, s így, mint idősebb alelnök ő lett megbízva a mai ülés vezetésével.

A gyűlést egy lekesítő beszéddel nyitotta meg, melyben visszaillesztést tett az egyet

multjára is, s különösen azon időkre, midőn az egyet dicsőséget vivott ki magának. Szorgalom és kitartásra serkentve az egyleti tagokat, az ülést megnyitottak nyilvánította.

A tárgysorozat megállapítása szerint következett a titkári jelentés, melyet az egyet fáradhatlan és buzgó titkára Hambrich Károly állított össze és olvasott fel. Jelentéséből kitűnik az, hogy az egyet a múlt 1890. évben sem volt tétlen, mit leginkább annak lehet tulajdonítani, hogy a tisztviselői kar és választmányi tagok az egyet érdekeit tartva szem előtt nem kíméltek sem időt, sem fáradságot a mit a működő-testületet kivívni tudott.

Az egyet az 1890. évben több alkalommal szerepelt nyilvános helyen és mindenütt kellő sikerrel. Tartott egy kirándulást M.-Ujváron. Részt vett és működött az 1890. évi márczius 15-iki nemzeti ünnepélyen, 10 fizetéses és 3 tiszteletbeli temetésen. Ezekenkivül április 12-én a megyeház dísztermében egy nyilvános dalestélyt rendezett, mely felől a részvevő közönség legnagyobb meglepedése nyilvánult.

A nagy gondal összeállított titkári jelentés általános éljenzéssel fogadtatott Ezután egy. pénztárnok Gombos László a pénztár vagyoni állásáról készített jelentését olvasta fel, melyből sajnálattal vettük tudomásul, hogy a bevételt, illetőleg az 1890. év, nem a legkedvezőbb volt, mert 160 frt 5 kr bevételt 6 frt és 40 kr előlegezéssel kellett kiegészíteni, hogy az ezzel szemben levő 166 frt 45 kr kiadást fedezni lehessen. Így tehát nem hogy pénztári maradékunk lenne, hanem 6 frt és 40 kr, már előre előlegezve van.

Bartha János hangjegytárnok jelentése után, Nagy Olivér alelnök, úgy a maga mint tisztársai nevében az általuk viselt tisztségről leküszönt, s kérte a gyűlést, hogy az ujonnan választandó tisztviselői kar megválasztása iránt intézkedni sziveskedjék. Mielőtt azonban a választás kezdetét vette volna — Velis Ödön polgármester — választmányi tag indítványa folytán elfogadtatott az, hogy a tisztviselői kar és választmányi tagok nem titkos szavazás, hanem közfelkiáltás útján választassanak, minek eredménye következő lett: elnöknek megválasztatott: Sándor János, alispán, alelnöknek: Nagy Olivér és Pozsoni Antal urak, titkárnak: Hambrich Károly, jegyzőnek: L. Csákány Zoltán, karnagynak: Adorján Domokos, pénztárnoknak: Gombos László, gazdának: Némethi József, hangjegytárnok: Bartha János. Választmányi tagoknak, a pártolótagok közül: Velits Ödön, Jakab Gergely, Lengyel Kristóf, Domokos Andor, Orell Géza, Veszprémi Lajos, Fekete Lajos, Sipos Béla, Magyarosi Dániel, Sándor Kálmán, bíró. Krémer György, Simó Béla, dr. Horváth Miklós és Bergai József. A működő-tagok közül: Dolcschál Aladár, Bartók Tamás, Gajzágó Róbert, Salamon Ferencz, Muris István, Jenei Sámuel, Nagy Miklós, Jakab János, Lefkovich Albert, és Kodra Gyula.

Nem mulasztatom el, hogy pár szóban ne emlékezzem meg azon fontos eseményről, mely egyleti életünkben történt. Ugyanis dalkör

rünk választmánya sajnálattal győződött meg arról, miszerint a működő-tagok között a dal iránti lelkesedés és buzgalom hanyatlásnak indult, s elhatározta, hogy a működő-testületet újra szervezi. E végből egy felhívás bocsátotta ki, mely felhívásnak a kellő eredménye meg is lett, mivel egyletünk oly zeneértő és a dal iránt lelkesedni tudó tagokat volt szerencsés megnyerni, kiknek működésével bizony számíthatni, hogy dalkörünk régi hírnevéhez méltó lesz. Adja Isten, úgy legyen! Torda, 1891. június hó 17-én.

L. Csákány Zoltán.

Marosludasi levél.

Tek. szerkesztő úr!

A marosludasi állami iskolának évi rendes zárata f. hó 14-én folyt le, Horváth János igazgató-tanító, Molnár János tanító és Murádi Kata nőtanító vezetése alatt.

A vizsga a helybeli ev. ref. templomban tartatott meg, melynek ünnepélyes megnyitását egy szépen betanított karének képezte, melyre Horváth igazgató-tanító nagy gondal tanította be a növendékeket.

A megnyitás után kezdődtek a feleletek; Felföldy Elek iskolaszéki elnök úr rendre szólította anövendékeket, kik tanítójuk kérdéseire mindannyian szabatosan és határozottsággal feleltek; szóval a hallgató közönség teljes meglepedését nyerték meg az oktatók.

Megemlíteni kívánom, hogy Murádi Kata tanítónő a kézi-munka tanításában oly ügyesen tanította be a növendékeket, hogy a kiállított kézi-munkák szemlélésénél bámulat lepte meg a közönséget.

A vizsga végén Horváth igazgató-tanító érzékeny bucsút mondott a VI. osztályt végzett növendékekhez, mely nem csak a kis ártatlan sziveket indította meg, kik könnyezve bucsúztak el a hat éven keresztül gondosan ápoló kertészüktől, hanem még a szép számmal egybegyűlt intelligens hallgatóközönséget is könnyekre ragadták.

Bár csak minden tanító és tanítónő oly nagy szorgalommal felelne meg hivatásának és oly nagy gondal ápolná csemetéit, mint az említettek, akkor tán volna több reményünk, a magyar kultúra gyors és teljes felvirágzásához.

Marosludas, 1891. június hó 15-én.

Tisztelettel

Farkas Kálmán.

A győzelem.

A hódítás fokról-fokra haladt. Az öreg Romanusnak reggeltől estig nyelve-hegyén volt a Morn neve, de Károlina előtt egyetlen egyszer sem ejtette ki. A millióról már semmi kétsége sem volt, mióta megtudta, hogy Morna pénzügyi titkos tanácsosságot visszautasította. Rába miniszter meg Bitterblatt tanácsos pedig halálos ellenségek és versenytársak levének, hogy vőnek megnyerjék az ifjút.

„S ő most elfogja venni Bitterblatt kisaszonyt!” Szóla Károlina tettetett szomorúsággal apjához, hogy szót csaljon ki belőle.

Az öreg egy szót sem szólt, csak csóválta mutató ujját, mintha nagy számadásai volnának.

„Es körülbelül mennyi vagyona lehet a leánynak, kezdi egy kis szünet után: „Ah! nevetséges! micsoda család! Nekem csak az tetszik Mornban, hogy ő mindenét becsületes és igazságos módon szerezte. De az apja! az mégis csak nagy gazember vala, ki engem földhözragadt szegénynek tett. Egy piczulát sem fogok megkapni belőle.

Ezalatt kopogtatnak. A jól ismert idegen úr lépett be, Dunkán. Károlina lángpiros lett. Romanus nagy szemet meresztett.

„Szeretnék önnel Romanus úr egy kis üzletet csinálni, ha ajánlkozik rá. Szóla Dunkán. Nagy előnye lenne belőle.”

„Üzletet? alázatos szolgálatjára vagyok Tessék leülni.”

„Morn úr, kinek ügyeit Angliában eddig szerencsém volt vinni, nyugalomba szeretne vonulni; hiszen van annyija, a mennyi egy életre szükséges.”

„Nyugalomba? Ej, ej!”

Meglátogatta a Rajna parján azt a Drájlében jószágát, s kedve volna megvásárolni.

Drájlében? Ej, ej! Miért éppen Drájlé- bent? Hisz az unalmas jószág! aztán drága, nagyon sokba jön.

„Én azt sejttem, hogy Morn sokat ad arra a hármass életre.” „Egyszer már kimondá, hogy meglesz, a mit kíván; egy elrejtett paradicsom az — három ember számára. E három alatt értette ő önmagát, jövőbeli hitvesét s egy jó barátját, engemet.”

Károlina megint kipirult, az ablak felé kelle fordulnia.

Azonban önnel igaza van Romanus úr Wölpern bárónak nagyon drága ez a paradicsom. Százötvenezer forintot kér, ha pedig készpénzben fizetik, százharmincz ezeret. Morn rögtön fizet . . .

„Rögtön? hm!”

Csakhogy ez mégis rettenetes ár. Őzt szeretné, hogy valaki, a ki jobban ért az efféle vásárlásokhoz, mint ő, csinálja meg a vásárt helyette; s ígért a közvetítőnek minden meg-

alkudt ezerre száz forrintot. S azt mondja továbbá, hogy az egész városban, senki sincs, a ki úgy értene hozzá, mint Romanus úr . . .

„Kérem szépen, nem szeretem a komplimenteket.”

„És hogy ha akar ön . . .

„Parancsolatjára.”

„Hanem azt sajnálja, hogy ön több év óta már mind feszült viszonyban van vele.”

„Kicsinység.”

„Nekem elbeszélte, hogy előbb önnel akarta ügyeit végeztetni, a helyett, hogy Angliában tegye; s még azután is gondolt rá, hogy némi britt ügyeket barátságosan megbeszéljen önnel, — de az ön hidegsége iránta” —

„Ménkö vigye! Mondom kérem, kicsinység; nagyon kicsinység az egész.”

„S a mellett önnel tiszteséges összeget hajtana”

„De mit tehetek én szegényember? miért oly idegen az a Morn, hogy egy árva szót sem szólott nekem. Nem jutott eszébe, hogy engem éppen az ő apja tett rettenetes szerencsétlenné.”

„De térjünk Drájlébre, nős” . . .

Romanus úr haragosan járt le s fel.

(Folytatása következik).

Törvényszéki csarnok.

Gondatlanságból okozott emberölés.

Torda, 1891. június 18.

A napokban ítélt a helybeli törvényszék, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vádolt Dregán Juonné szűi. Kuk Irina eleni büntvényben. Egyike a legkiválóbb eseteknek, melyek a falusi gyermekmenhelyek és kisdédóvók sürgős felállításának szükségét bizonyítják. Az eset a következő: 1891 márczius 3-án, reggel 9 órakor Bikalat, Torda-Aranyosmegyei községből, AlsóJárába ment élelmi szervásárlása végett, Dregán Juonné, Kuk Irinia, — pesztonkát tartani módja nem lévén — őrizetlenül hagyta otthon egy 4 éves és egy 2 éves kis fiát, a kis Juont; az ajtót reájuk zárta, s megvolt győződve, hogy mindent rendben hagyván, visszatértek is úgy fogja magkapni. Azt azonban elfeledte, hogy a kemenczében ég a tűz, s abból még baj is származhatik.

A midőn délben visszatért az anya AlsóJárából, nagyobbik fiát az ablakba látja sirva; gyanujától üzelve rohant be a szobába. A szoba telve füsttel, a nagyobbik fiu sirt, a kisebbik — Juon — élettelenül feküdt a bőcső, illetve tekenő mellett, melyben szegényebb sorsu falusi lakók kis gyermekeiket tartani szokták.

Az anya felkapva gyermekét kirohan a szabad légre, a mezőn dolgozó férje után küld, az megjön, minden kísérlet hasztalan — a gyermek rövid idő múlva — meghalt.

A valószínűség és az anya vallomása szerint úgy történhetett az égési sebek keletkezése, hogy a kis gyermek kifordulva tekenyből, oda menve a tűzhöz magára huzta a szemet, egész arcját, végtagjait összeégette. A nagy fájdalom, a kiállhatatlan füst, a küönben is gyenge szervezetű gyermeket, hamar megfosztotta az eszméletől, s elzárta a szabadlétől, csak előmozdította halálát. Az anya a vizsgálat folyamán, mindent legjobb tudomása szerint bevallott töredelmesen, felsóhajtván: „kérem felmentésemet, hisz eléggé megbántott Isten engem, s bizony más szegényasszony is így tesz a faluban, mert hát kénytelen ve'e. Csak baj nem lesz mindig belőle!”

A kir. törvényszék a kir. ügyész végindítványa után, a vádlottal a btkv. 290 §-a alapján, tekintetbe véve a nagy számú enyhítő körülményt, három napi fogházra ítélte, a miben úgy a kir. ügyész, mint vádlott megnyugodtak. Mi pedig, a községi gyermekmenhelyek és kisdédóvók mie'öbbi felállítását várjuk és reméljük, hogy a szegényember gyermeke is legyen megóva az olyan gondatlanságtól, melynek főoka: a szegénység.

* * *

H I R E K.

Folyó évi jul. 1-től lapunk melléklettel jelenik meg. E melléklet az „Aranyosvidék”-hez hasonló terjedelmű képes lap lesz, melyben hozni fogunk regényt, elbeszélést, verseket, szóval azon helyzetben vagyunk, hogy olvasóinknak az irodalom színvonalán álló szépirodalmi lapot adhatunk mellékletül.

Lapunk eddigi negyedévi ára nem változik. Félévi ára jul. 1-től 3 frt lesz. Miután szerkesztőségünk ezzel újabb áldozatot hoz, nem kértelkedünk, — hogy olvasó-közönségünk pártolni fogja továbbra is vállalatunkat.

— **Megyénk alispánja Sándor János**, hosszas betegségéből felülvén, hivatalát ismét elfoglalja.

— **A képviselőház igazolóbizottsága** — írja a „Magyarföld” — Miksa Imre felvinczi szabadalvüparti képviselő megbízó levelét tárgyalta. A választáskor az a szabálytalanság történt hogy az ellenjelölt visszalépése nem adatott be írásban és a választási elnök egyszerűen kikiáltotta Miksát képviselőnek. A bizottság tehát még a 30 napi idő fenntartásával sem tartotta igazolhatónak a választást és a ház az ügyet, valószínűleg, a bírálóbizottsághoz fogja áttenni.

— **Egy szomorú esetről** beszélnek városzerte. Godina Lajos a nem régen városunkba jött, előnyösen ismert fiatal erdőgondnok, elméjében megzavarodott. A gyász okául szerelmi históriát mondanak. Annyi igaz, hogy tébolyodásában sorra járta a gazdagabb leányos házakat s mindenik leányt megkérte. Előbb Kolozsvárra szállították, azután haza szülőihez.

— **Dr. Adler Albert** fogorvos Kolozsvárról — városunkban időzik kedd óta. Alig pár napig maradhat még itt a tehetséges orvos. Felhívjuk azért a közönség figyelmét, ne szalassza el a ritka előnyös alkalmat. Műtermét a „Korona” 1. számú szobájában állította fel.

— **A bérkocsik**, valamint magánkocsik tulajdonosainak ajánljuk, hogy figyelmeztessék kocsisaikat az elgázolás veszélyére. Ritka eset, ilyen néptelen utcajú városkában, mint Torda is, hogy az elgázolás veszedelmének legyen kitéve az ember. A napokban Lázár Aurél kir. ügyészünk iskolába járó kis fiacskáján ment keresztül egy szekér. Isteni gondviselés, hogy a mint a kocsiurud leütötte, csak homloka horzsolódott meg a kütől s a lovak lába és kerékek között épen megmaradt a fiacskája. Képzeltetni a szülők utólagos megrémülését.

— **Holländer József** megérkezett s a táncztanítást június 23-án kezdi meg. Beiratkozhatni a volt kaszinó nagytermében. Holländer urat előnyös oldaláról közönségünk anynyira ismeri, hogy szükségtelen hosszasan ajánlani.

— **Meglötte a kapanyelét.** Elvoit felette igen keseredve a közlelbbi jégverés miatt egy szindipataki szállósgazda. Bufeletje ül felhozott egy porzsoló bort a pinczéjéből, s bosszuságában keményen hozzálátott. A honnan mind csak vesznek, s nem tesznek hozzá, a természet rendje szerint elfogy, s így a borosodény is megürült, de öblös lévén, nem csoda, hogy szállósgazdánk tartalmától felvillanyozódott; ráhatározta magát, hogy még egygyel megiszik. Jól tudta a járást, csak ugygyertya nélkül lemegey a pinczébe, ujra megtölti a porzsolót, s miután ugy könyv nélkül huzott egyet belőle, felindult vele. Hát, a mint egyet lép, valami oly gorombán vágja képen egy bottal, hogy fejről kalapja egy felé, s fogai közül a pipája más felé szökik, a porzsoló pedig ezer darabba tört. Irtóztató néregebe jött, erre. Elékapott zsebéből egy gyufát, meggyújtja, hát akkor látja, hogy egy utbaállított szállókapa vaslapjára ta'ált rálépni, s annak nyele csopólt a czi'f'rlattjához. Fogja magát, felhurezolja a vétkes szerszámot az udvarra, befut a pisztolyáért, s irgalom nélkül ugy keresztül lötte a kapanyelét, hogy nem kapál azzal többé istenes szállómunkás ember. Az a legnevezetesebb a dologban, hogy szóról-szóra megtörtént.

— **Az iparos-tanonczok** közvizsgálatat a mult vasárnap folytattak le érdeklődő közönség jelenlétében. Addig is, míg bővebben megemlékezhetnénk, örömmel jelelhetjük, hogy az eredmény teljesen kielégítő volt. Dícséret érte a fáradhatatlan tanító karnak!

— **A bágyoni harisnyák.** Közönségünk meggyón, hogy a volt aranyosvidékiek közt alig van irni olvasni nem tudó székegy. Lapot is jártnak, s így fedezték fel egy budapesti hírlap hátulján, miszerint ott olyan olcsó harisnyát árulnak, hogy párja csak 30 kr. Az is köztudomású, hogy a bágyoni atyafiak által viselt harisnya, melyet oda haza az asszony fon és sző meg, olyan daróczból készült portéka, mely mint nadrág bátran megtart három négy-évig, de kell beléje 3 sing daróc, az 80 kr-ával 2 frt 40 kr, a készítése 40 kr, s így legelőbb is 2 frt 80 krba kerül. El lehet képzelni az általános elcsodálkozást, hogy a német 30 kr-ával hirdeti még is párját a harisnyának. Összeállottak nagy titkon közülök nyolczan, megrendelték, s varták a postát. A posta csakhamar elhozta. Mikor aztán kikeltett váltani, teljesen nem ment a fejükbe, hová fér abba a „ménkü kicsi iskutujába” a nyolcz pár ezondrapoztó harisnya. De hát sok mindent kieszel a német, s ebben megnyugodtak. A postamester kapujában aztán kibontották, s kifordult elejük hiány nélkül 8 pár finom tarka harisnya, de a mit ők ugy ismernek, hogy „strimfi.” Nő hiszen lett ott áldázkodás olyan, hogy csak az akadályozta meg az okvetlen bekövetkezendő összepofozkodást, hogy a nagy részen levő tiszteletes, véletlenül közikbe érkezett, s megmagyarázta nekik, hogy hát a németeknek mégis igaza van.

— **Lázár Aurél kir. ügyész** bucsúja ötletből f. hó 19-én városunk intelligenciájából hetvenen gyűltek össze, a „N a p”-vendéglő kertjében. Hogy mennyire népszerű és közszeretetten állott Tordán, csak most látjuk, mert még nem volt eset, hogy városunkról eltávozó hivatalnok bucsu-vacsoráján ily tömeges számmal vegyenek részt. A felkösztöntök sorát dr. Damokos Antal kir. törvényszéki elnök nyitotta meg, s a kedélyes multság csak éjféltűn ért véget. Megemlékezésre méltó, Balogh vendéglős azon tiszteséges eljárása, hogy olcsóért kitűnő és kellő mennyiségű

vacsorát adott. Nagy Gyula tanár ezuttal is kitétt magáért, általános derűtség közt a következő felkösztönt mondta:

Ez it bucsu-estély, bucsú szokat váltunk,
Közülünk távozik egy kedves barátunk.
A hatalom néki fensőbb polcot osztott,
Mivel Tordán jól meg á' a forposztot.
Kedves családjával mezhonosult itten:
En már őt egészen tordainak hittem,
Velünk élvezte itt a világ jókat,
Mégis ittha'y, mint szent-Pál az oláhokat . .
Velünk volt ő mindig, minden szép és jóban,
Az életben épp ugy, mint a kaszinóban.
Humora mindenütt jókedvett árasztott,
Mert ő nem ismere semmiféle kasztot
Tordán az iparnak ő rakott alapot,
Készített nekünk jó szalma kalapot . .
Tiszteltük, szerettük, mégis itthágy minket,
Nem is iszik másutt tordai rizlinget . .
Lázár barátunknak — tudjuk jól mindnyájan —
Van oka rá, hogy a szive kissé fájon:
Itt hagyja multjának egy kedves emlékét,
De mivel elévült, hagvjunk ennek békét.
Egy tudat vigasztal, legalább azt hiszem,
Kolozsvárra innen jó remomét viszen . .
Önököt kérdzem, mit kívánjak néki,
Midőn Kolozsvárnak küszöbét átlépi:
A munkásságának teremjen gyümölcse;
A corpus-jurisnak legyen igaz bölcse;
S habár utját a sors babérokkal fedje.
Tordát, s Dani bácsit, soha ne fejedje.
Ennek reményében lelkünk kedvet öltson,
E csillogó borból mindenikünk töltson,
Hadd legyen poharunk, mint a szívünk tele,
S mint jó barátunkkal kocziintsunk még vele.
Szavunk itt el akad . . hát szívünk beszéljen,
Az is csak azt mondja: Lázár soká éljen!

CSARNOK.

Kolozsvári posta.

Kolozsvár, május 30.

Szerkesztő úr! Fölvihott, hogy régi jegyzetemből adjak közre egy T. A. megyei turisztikai kirándulásról szólót. Ohajtását egy hasadéki útból vett vázlattal alább teljesitem:

A tordai hasadék. Torda.

(A. K. A. C. tagjainak gyalogkirándulása.)

— 1886. július 31. — augusztus 1. —

Nyolczan keltünk gyalog-utra szombaton d. u. 3 órakor. Gyaloglásra alkalmas könnyű öltözetben, vállainkon pantalerban összegyngyölt felöltökekkel, fejünkön sportsapkákkal, melyről a napheve ellen hátul lelogó kendők védték nyakunkat, indultunk Felek-felé.

A kirándulás mulatságaihoz megkívántató kellekekkel gazdagon voltunk felszerelve, s a terhet a lehető végig olyan arányosan osztattuk ki egymás között, hogy Gyurka czipelte a legtöbb súlyt.

Heven sütött a nap, felleg nem látszott a láthatáron, lomb nem adott enyhét, kiizzadva értük el a Felek tetőt.

Egy bucsu tekintetet vetettünk innen az előttünk elterülő ama kis foltra, mely napi küzdelmeink, s gondjaink tanyája. Jól esett odahagyni néhány órára. Hús szellő fogadott a tetőn, a lejtőn vígan haladtunk, a Torda-aranyosmegyei határon erdős oldalak között kigyóztott utunk.

Bányabükkön tartottuk az első pihenőt. Egy óráig tartó idő alatt oszonáztunk, s vígan beszélgettük meg a további utitervünket.

A „Hármas”-ban a szükségességekkel kiegészítettük uti készletünket. s Túr-felé az ut jobb oldalán gyalogösvényre tértünk.

Alkonyodott, midőn a Szent-László kútját elértük. E forrás hús vize felüdített.

Rövid pihenő után neki indultunk a hasadéki hegynek. Sovány legelőn, melyet tuskés bokrok s kifehérő kövek sűrűn fednek, haladtunk főlebb, főlebb. Az alkonyatot az est sötétsége váltotta fel. A táj néma volt. Pislogtak a közel fekvő falvak házaiban a mécsék, később ezek is kialudtak rendre. A bokrok aljában Szent-János-bogarak terjesztettek csillogó fényt.

Nyugalomban látszott minden. Hosszu s a kitarást próbára tevő gyalogolás után értük el a hasadéki hegy tetejét. Metsző szél fogadott, mely ellen felöltöinkkel védekezünk.

Tanyát ütöttünk. Meggyújtottuk a magunkkal hozott hatalmas fákylát. Tüzelő szerek után néztünk, azonban a nyers tuskés bokrokon s kevés szénán kívül semmire sem akadunk. A tűz gerjesztésére irányuló minden törekvésünk „füstbe” ment.

Vacsorához nem szerezhettük meg azt a fényűzést, hogy asztalunkat a magunk által készített pecsenyével is ellássuk. Beértük tehát a hideg étkekkel, melyeknek bővében voltunk.

A magunkkal felhozott 4 üveg bor előnyösen pótolta a forrás hiányát. Elég változatos lakománknak nagyobb érdekességet kölcsönzött az, hogy a kirándulók egyike ez estén születés napját ünneplé.

(Vége következik).

Sz. 586
1891. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berkovics Ábrahám végrehajthatónak Heller Jakab végrehajtást szenvedő elleni 2500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék, (a maros-ludasi kir. járásbíró) területén levő Maros-Ludas községben levő, a maros-ludasi 62. sz. tjkben A-|- 1 rd. sz. a. 124., 125. hrsz. a, fogalt belsőség ingatlanaira az árverést összesen 1500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus 23-ik napján d. e. 9 órakor Maros-Ludas községhez tartozó megőrzendő nyilvános árverése a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 150 frt — krt o. é. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi febr. 22-én

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki bíró.

Sz. 9534.
1891. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Márton Adolf végrehajthatónak Moldvai János a Györgyét végrehajtást szenvedő elleni 75 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a tordai kir. járásbíró) területén levő Egerbegy község határában fekvő

az egerbegyi 620. sz. tjkben A-|- 2—12 rdsz. a. fogalt ingatlanból Moldvai János a Györgyét megillető 1/2 rész jutalékra, még pedig a 2. r. 1311 1/2 —1312 hrsz. 158 frt, 3 rd. 1450/1 hr 159 frt. 4. rd. 1506/1 hr. 180 frt, 5. rd. 1981 1/2 hr. 60 frt, 6. rd. 2173 1/2 hr. 1 frt 60 kr, 7. rd. 2837 1/1 —2838/1 hr. 77 frt, 8 rd. 3238, 3239, 3240, 3241 hr. 12 frt 50 kr, 9. rd. 3283, 3284, 3285 hr. 29 frt 50 kr, 10 rd. 4002. hr. 22 frt 50 kr, 11 rd. 4312 1/2 hrsz. 13 frt, 12 rd. 4540 1/2 hrsz. 5 frt 50 kr, árverést összesen 718 frt 50 kr ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1891. évi augusztus 12-ik napján d. e. 9 órakor Egerbegy községhez tartozó megőrzendő nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan vételárának 10%-át vagyis 75 frt 85 krt o. é. készpénzben, vagyis az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1890. évi december 30 án.

A tordai kir. törvsz, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki bíró.

Szám 318—1891.
bírói végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A kir. járásbírósnak 2145—1889. sz. kiküldése alapján közhírré tétetik, hogy Márkus és Reich budapesti cég javára Stieber Flórián alperes elleni 250 frt 96 kr frt tőke s járuléka iránti kielégítési végrehajtása tárgyában alperes az 1889. évi június 27-én bíróságnál lefoglalt és 302 frt 20 kr-ra becsült 1 borjúzó bival, 1 meddő bival, 1 tehén, 1 paripa ló és mindennemű házi

butorokból álló ingóságaira az árverés 1891. június hó 30-án (harmincz) d. u. 2 órára alperes lakásán Uj-Tordában kitűzetik, miről felek lehető tulajdoni vagy elsőbbségi igénylők; valamint a kir. pénzügyigazgatóság és venni szándékozik ezennel a törvényszerű intézkedés megtehetése s tudomásvétel végett értesítettnek.

A kir. járásbírósnak r. végrehajtójától.
Tordán, 1891. június hó 12-én.

Lukács Sándor,
bírói végrehajtó.

Sohasem ismétlődik

e ritka

ALKALMI VÉTEL.

➡ Majdnem ingyen. ➡

CSAK! 2 frt 65 kr. CSAK!

Kitűnő zsebóra

elegáns lánczczal.

Valamennyi fióküzletém felosztása miatt kénytelen vagyok óriási raktáromon tudni. Hogy ezt lehetővé tegyem, a mai naptól kezdve eladok

Egy igen finom, jól járó órát
urak, nők és gyermekek számára

2 frt 65 kr. rendkívüli alacsony ár mellett

és díjtalanul mellékelek az óra mellé egy divatos lánczot. Megrendelések sorrend szerint gyorsan esz- közöltetik.

Szétküldés utánvétellel.

Első és legnagyobb óra-raktár Pollák Károly czég,

Bécs 2/2 Novaragasse Nr. 43.

➡ Pompás alkalmi ajándék. ➡

(7—10)

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16—20 oldal terjedelmű,

➡ pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap. ➡

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői, habár havonként ujtják is meg az előfizetést,

karácsonykor ajándékuul kapják
Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

Eőfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

➡ Rendes zenemellékletek. ➡

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. ker., nádor-utca 7. szám.